

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

§. II. De Nativitate & Circumcisione Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

in generatione, quæ est productio viventis à vivente secundum similitudinem in natura seu specie infimâ; qualiter non procedit Christus secundum humanam naturam (secundum divinam procedit à solo Patre) in qua utique non est ita similis seu consubstantialis Spiritui Sancto.

36.

Præter filiationem divinam est in Christo relatio realis filiationis ad matrem.

Petes II. An sicut in Christo constat duplicem esse nativitatem, æternam scilicet ex Patre, temporalem ex Matre, sic etiam sit duplex filiaio realis? Negat D. Thomas & quidam alii, eò quod subjectum filiationis non sit natura, sed ipsa persona; quæ cum in Christo sit divina, nequit esse capax in tempore novæ filiationis realis, etsi in Matre sit realis relatio maternitatis. Sed meritò hoc fundamentum rejicit Scotus & plerique alii, eò quod subjectum denominationis filiationis sit quidem ipsum suppositum, subjectum tamen inhætionis sit ipsa natura humana, quæ proinde in Christo est capax novæ filiationis realis ad matrem, non minùs quàm ipsa mater est capax realis maternitatis. Et hæc quidem omnino dicenda sunt, supposita (quam etiam D. Thomas supponit) doctrinâ, quod hujusmodi relationes prædicamentales sint reales ipsi generationi activæ superadditæ. Qui verò id negant, consequenter dicunt B. Virginem realiter dici matrem, & Christum ejus filium ab ipsa generatione præterita, citra aliam realem relationem superadditam. Quod pendet à quæstione merè philosophica.

Posto quid similitudo de- tur in ceteris hominibus seu proliis.

§. II.

De Nativitate & Circumcisione Christi.

37.

POST conceptionem Christi divinâ providentiâ contigit, ut Octavianus Imperator curaret describi universum orbem Romanum scilicet. Idemque descendit etiam S. Joseph à Galilæa de civitate Nazareth, loco domicilii sui, in civitatem David, quæ vocatur Bethlehem (cum dictam Ephrata Gen. 35. & 48. Ob quod etiam Michæ 5. dicitur: *Et tu Bethlehem Ephrata &c.*) ut describeretur cum Maria desponsata, sed non cognitâ, uxore pregnante, partuique vicinâ, denuntiando scilicet nomina & familiam, & persoluto censu subjectos se Imperatori profitendo. Completis igitur novem mensibus & sex diebus, qui intercurrunt inter 25. Martii, quo conceptus, & 25. Decembris, quo natus est Christus, juxta receptam traditionem, Enixa est puerpera Filium suum primogenitum & unigenitum, clauso utero, & consequenter sine dolore (quod docent Patres & Doctores communiter, & canit Ecclesia in officio Circumcisionis) qui ex violenta partium distentione (quæ absuit) natura-

lifer subsequutus fuisset; ut & sine corruptione conceperat, eadem mater & obstetrix; quæ ipsa proinde fasciis pauperculis infan-tem involvit, ipsa in præsepio reclinavit, postquam genitum infantulus supplex adorasset. Quam adorationem etiam exprimit Ecclesia in officio Purificationis.

An autem prodierit infans cum solitis sordibus, à quibus proinde illum quoque mundaverit SS. ma ejus Mater, lacte virgineo (ut Quidam) aut aliter, disputatur inter Catholicos Scriptores. Hieronymus, contra Helvidium versus finem cenet prodidisse solito membranarum tegmine circumvolutum; & (ut addit Epist. 21. ad Eustochium prope finem) cruentatum: non enim (inquit loco prius citate) *erubescimus, non silemus, quanto sumus humiliora quæ pro me passus est, tanto plus ei debeo.* Alii tamen Patres contrarium significant. Et signanter Patres Concilii Quinisexti in Trullo celebrati, indeque Trullani appellati Can. 79. *absque ulla secundinis* (ut habent postremæ Editiones correctiores; etsi Carranza in Summa Concil. quasi ex versione Gentiani Herveti legat *absque ullo dolore*, prout etiam habet Franciscus Longus in Summa Concil.) *Virginis partum consentur.* Et quaquam canones isti non sint irrefragabilis auctoritatis, numerosa tamen copia Patrum (qui convenerant) fundat non leve argumentum in re alioquin non adversâ sensui Ecclesiæ. Quod si ob reverentiam sacri partus ita teneatur, dicendum consequenter est, membranas istas cum sordibus divinâ virtute in aliam materiam resolutas, vel in alium locum translatas: quibus interim clausus utero infans Deus, ab initio conceptionis plenissimè utens ratione, pro nostra salute tot mensibus patienter tulerat involvi.

Octavo die juxta præscriptum legis dignatus est puer Jesus circumcidi, etsi lege non teneretur: idque tum ut Judæis aniam cavillandi adimeret, tum ut suscipiendo figuram impleverit veritatem, tum ut se carnem nostræ similem assumpsisse demonstraret, tum ut nobis obedientiam legis commendaret: tum denique quia per circumcisionem populus Dei consignabatur, divinoque cultu deputabatur. Quæ ratio etiam locum habebat in Christo. Quod autem dicitur Luca 2. *postquam consummati sunt dies octo*; intellige, sufficienter ad hoc ut juxta præscriptum legis (quæ præscribit diem octavum) *circumcideretur puer.* Sive phrasi Scripturæ non insolitâ censetur octo consummati quibus septem integros præcedentes, & octavum diem per synecdochem acceptum & consummatum pro parte. Sicut Gen. 40. dicitur futurum post tres dies, quod tamen impletum fuit die tertio. Circumcisus autem fuit in Bethlehem, sive à Matre, ut quidam; sive à Joseph, ut alii, sive ab aliis Judæis deputatis ad hoc ministerium

Quaest. II. De Conceptione, Nativitate & Infantia Christi. §. III. 75

rium per principes sacerdotum in singulis civitatibus & villis; prout fieri solitum putat Augustinus 1. 2. contra Parmenianum c. 17. Et in praesenti conduxisset ad hoc, ut veritas circumcisionis Christi per publicum extraneorum testimonium esset extra suspicionem.

§. III.

De Epiphania seu Manifestatione pueri Iesu.

CIRCA manifestationem Christi jam nati constat illum fuisse manifestatum per Angelum ipsa nocte Natalis aliquibus pastoribus Judaeis in vicinia pernoctantibus, gregemque contra feras ac fures custodientibus in agro; quod etiam hyeme in regionibus calidis frequens est. Constat etiam fuisse die quadagesimo à nativitate, scilicet in die purificationis, manifestatum in templo Jerosolymitano per Simeonem, virum annosum & justum (quod fuerit sacerdos, non constat; cum Scriptura id taceat, quod verosimiliter alioquin non tacuisset) & Annam viduam prophetissam. Constat denique fuisse manifestatum in Oriente Gentibus per stellam: uti etiam in aliis mundi partibus feruntur alia signa nativitatis Christi non defuisse; prout videre est apud Baronium in apparatu ad Annales, & alios Auctores.

tur Saba. Quare & incolae Arabiae felices olim Sabæi sunt appellati. Ad idem facit, tum loci congrua propinquitas cum Judæa in quam adjuvi à dromedariis vel camelis tam brevi venire poterant, ut die decimâ tertiâ adorarent Jesum in Bethlehem: tum qualitas munerum oblatorum, quibus Arabia abundat: tum quod Ecclesia utatur in festo Epiphaniæ Scripturis appositis ad praesens intentum, Psal. 71. Reges Arabum & Saba dona adducunt &c. Et Isaia 60. Inundatio camelorum operiet te, dromedarii Madian & Ephra. Omnes de Saba venient aurum & thus deferentes. Denique huc facit, quod juxta Hieronymum, Leonem Papam & plures alios Patres hi Magi commoti sint vaticinio Balaam in Moab prolato, & per traditionem accepto, de quo Numer. 24. Orietur stella ex Jacob, & consurget virga de Israel. Moab verò est in Arabia, teste Hieron. in c. 15. Isaia & lib. de Locis Hebraicis.

Tertiò observandum, stellam, quæ noviter Magis apparuit, non fuisse astrum caeleste, ex creatis initio mundi, ut est communis Patrum & Doctorum sententia; sed formatam esse ex materia sublunari ministerio angelico, quo etiam tam motum quam statum accepit. Neque enim antea, neque deinceps visa fuit. Deinde habebat motum inconstantem & non continuum, apparebat etiam mediâ die, præterea nunc apparebat, nunc delitescibat. Erat denique terræ adeò vicina, ut distinctè demonstraret domum, & veniens staret super ubi erat puer, quod non rectè consistit cum tam immensa astrorum distantia à nobis.

Quartò observandum hanc stellam non apparuisse biennio ante natalem Christi, sed ipso natalis die, ut habet communis doctrina, & favet Aug. Serm. 4. de Epiphania (et si Serm. 7. de Eodem festo, & Serm. 1. inter editos à parisiensibus oppositum tradat) & alii communiter. Nam Magi illam acceperunt tamquam signum nati regis, dicentes: Vbi est, qui natus est, rex Iudeorum? vidimus enim stellam eius in Oriente, scilicet existentes, ut quidam; vel potius stellam in oriente constitutam, quod ipsa vicinior terræ foret, quam ut in Judæa existens congruè apparere potuisset constitutis in Arabia; ut alii passim. Deinde cur alioquin biennio expectassent vel eo elapso scivissent jam natum infantem; quod utique illos ante adventum suum pro indubitato tenuisse, constat ex modo interrogandi, cum non interrogent de nativitate, sed eam supponentes, de solo loco: Vbi est, qui natus est &c. Denique aliàs Herodes occidisset infantes, etiam plus quam biennio natos, cum biennium jam ante adventum Magorum effluxisset, & adhuc post eorum recessum effluerint aliquot menses ante cædem innocentium.

Quintò observandum, Magos adorasse Christum, non biennio post nativitatem illius,

43. Stella quam viderant non erat astrum caeleste.

44. Coepit apparere primum in ipso Natali Domini.

45. Magi adoraverunt Christum.

40. Nativitas Christi à. verosimiliter manifestata fuit.

Signanter per stellam tribus magis.

41. Qui à sapientia & peritia astrorum sic dicti fuerunt.

videmur non regali.

42. Venerunt ex Arabia fœdit.

Aggertum.